GORDON BAKOS ZOLTÁN BALÓ GYÖRGY BÁLINT ANDRÁS BÁNY

BOJÁR GÁBOR BORKAI ZSOLT BORÓKAI GÁBOR BOZÓKI

DANKS EMESE DESSEWFFY TIBOR DÉR ANDRÁS DIVINYI RÉ

IÉL FINTA JÓZSEF FODOR GÁBOR FORGÁCS ÉVA FRÖHLICH

SZTÓI GYÖRGY GYERTYÁNFY PÉTER HACK PÉTER HÁMORI BA

CHER FERENC HORVÁCZY EMESE HORVÁTH ÁDÁM HORVÁTH

ETS ANDRÁS KERESZTY GÁBOR KOLOSI TAMÁS KOTROCZÓ R

KRIZSÓ SZILVIA KUKORELLY ENDRE KUMIN FERENC KURUTZ

ZOLTÁN MALATINSZKY CSABA MARTON ÉVA CHRISTOPHER MA

MARIKA ÓNODI ESZTER ÖRKÉNY ANTAL P. TÓTH BÉLA PAL

ZOLTÁN RAGÁLYI ELEMÉR RÉVÉSZ TAMÁS ROCKENBAUER Z

LETT ISTVÁN SCHMITT PÁL SCHÖPFLIN GYÖRGY SIMON A

TAKÁCS ILDIKÓ TALMÁCSI GÁBOR TARI ANNAMÁRIA TELLÉR

VÖRÖS CSILLA WERMER ANDRÁS ZDEBORSKY GYÖRGY ZIMÁ

A MI TELEVÍZIÓNK

MARTON ÉVA

FOTÓ: TANJA NIEMANN / ZÜRICH

1943. június 18-án született Budapesten. Budapesten végezte tanulmányait, 1962-től 1968-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatója. Két diplomája van: operaénekesi, valamint énektanári.

A Magyar Állami Operaházban 1968 és 1972 között Toscát, Manon Lescaut-t, Tatjanát, Rodelindát, Amelia Grimaldit, Freiát énekelt. Az utóbbi szerepében hallotta Christoph von Dohnanyi, aki 1972-től leszerződtette színházához, a frankfurti operához, ahol Marton Éva szisztematikusan építhette fel széles körű repertoárját és indulhatott a világ meghódítására. 1977-ben követte von Dohnanyit Hamburgba; 1980-tól már szabadúszóként működik.

A világ valamennyi számottevő operaházában fellépett, így többek között a milánói Scalában, a New York-i MET-ben, a bécsi Staatsoperban, Buenos Airesben, Barcelonában, Chicagóban, San Franciscóban, Houstonban, a londoni Covent Cardenban, Párizsban, Hamburgban, Münchenben, Berlinben, Moszkvában, Sydney-ben, hogy csak néhányat említsünk. A fontosabb koncerttermeken kívül állandó szereplője a különböző fesztiváloknak, rendszeresen visszatér a veronai Arenába, a salzburgi, müncheni fesztiválokra, Bayreuthba, a római Carracallába, Torro del Lagóba, Maceratába stb.

Széles körű repertoárja szinte egyedülálló, a Verdi-, Puccini-, R. Strauss-, Wagner-szerepek mellett otthon van a verismo, de az oratórium és a dalirodalom világában is. A lírai szoprán Marton Évából az évek folyamán következetes munkával fejlődött ki korunk egyik legnagyobb drámai szopránja, aki immár több mint 25 éve a világ legjobbjaihoz tartozik. Kiterjedt repertoárjának köszönhető, hogy közel 30 komplett opera-felvétele, valamint számos ária-, koncertfelvétele, továbbá video-, lézer- és dvd-felvétele van.

Az utóbbi években rendszeresen vesz részt jótékonysági koncerteken, több humanitárius társaság elnökségének tiszteletbeli tagja. Amerikában a New York Times *1981-ben és 1986-ban az év énekesének, 1982-ben pedig az év művészének választotta. Számos megtisztelő kitüntetése közül – amellett hogy a bécsi Staatsoper örökös tagja, a „Kammersängerin" cím tulajdonosa – a Bartók–Pásztory- és a Kossuth-díjat, valamint a „Magyarság Hírnevéért" díjat kell kiemelnünk. 1996 óta Ferencváros díszpolgára.*

Életútja, művészi pályája elismeréseként 2003. augusztus 20-án a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje a Csillaggal kitüntetést kapta, 2003. szeptember 15-én pedig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem a tiszteletbeli professzor címet adományozta neki. 2005 szeptemberétől a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem énektanszak-vezető tanára.

Házas, férje dr. Marton Zoltán, sebészorvos, két gyermekük van, Zoltán és Diana. Birtokolja a német, az angol és olasz nyelvet.

Hobbi: család, zene, olvasás, film (unokákkal), most már csak séta (főleg Koma kutyájával és az újszülött unokával).

A legszívesebben kulturális vetélkedést rendeznék a televíziómban. Ha lehet, akkor városok között. A tévémben is azt tenném, amit a hétköznapjaimban: a lelkeket szedném össze. Sokat járom az országot, kutatom a tehetségeket. Bevallhatom, hogy a legtöbben vidékről kerülnek hozzám, Debrecenből, Kiskunhalasról vagy éppen Kalocsáról. Miért várjuk hát, hogy a kultúra csak Budapestről jöjjön? Mindig az volt a vágyam, hogy megmutathassam másoknak is, milyen tehetséges emberek élnek ebben az országban, kelettől nyugatig, északtól délig.

A puszta vetélkedésnél többet adnék: azt is bemutatnám, hogyan készültek a fiatalok a megmérettetésre; hogy nemcsak a produkció értékes, hanem az út is, ahogyan megszületik.

Így az én vetélkedőm kicsit talán oktató vagy példamutató jellegű lenne. Helyet kapna benne vers, színjátszás, klasszikus és könnyűzene, tánc; minden, ami művészi lehet.

Tarka, szórakoztató műsor lenne ez, bemutatná, milyen értékeket hordoznak a fiatalok. Mert elsősorban rájuk gondolok, mondjuk a középiskolás és egyetemista korosztályra, legfeljebb 30 éves korig. Hogy nyilvánosan megmérettessék magukat, hogy egy kis figyelmet kapjanak. Látom a tanítványaimon, mekkora ereje van az egészséges konkurenciának. Ha valaki dolgozik, de nem tudja megmutatni, mennyit ért el, az nagyon frusztráló.

Talán nem olyan nehéz az érdeklődést felkelteni egy ilyen műsor iránt, ahol a fellépők szemszögéből kiderülhet, mit tudnak mások, és mire vagyok képes én magam. A selejtezőket kora esti műsorsávban rendezném, a döntőket pedig főműsoridőben, hogy mind többen lássák. De nem csak a szereplők számára lenne ez jó alkalom a bizonyításra, hiszen a nézők is művelődnének, kulturáltan szórakozhatnának. Persze szívem szerint főleg a zene állna a középpontban, mert szomorúan látom, hogy a zenei képzés és oktatás mostoha körülmények közé került. Az általános iskolákban egyre kevesebb az óraszám, a körzeti zeneiskolák megszűnnek, a zenei alapképzést egyre kevesebben kapják meg. Így pedig nem lesz értő közönsége a zenének, hiszen amit nem ismerünk, attól félünk. Pedig a zenét és a művészetet szeretni kell ahhoz, hogy élvezni és értékelni tudjuk.

Olyan hátteret adnék, amely a mindennapokban is jól jöhet. Fellépéseim előtt tapasztalom, mennyire hiányzik a közönségnek a segítség a befogadáshoz egy-egy koncert kapcsán. Az én tévémben helye lenne a szerzőknek, életüknek, munkásságuknak, és a kornak, amelyben alkottak. Hogy legyen kapaszkodó annak számára is, aki nem tanult mondjuk a konzervatóriumban. Nem kell ezt órákig elemezni, pár jól összeszedett információ, fotók, filmbejátszások, néhány zenemű felidézése. De kiterjeszteném ezt az általános műveltségre is, ha már egyre kevésbé vesznek kézbe könyvet a gyermekek.

Miért ne lehetne olyan filmeket, koncerteket vagy színházi előadásokat a képernyőre vinni, amelyek a kötelező olvasmányokat hozzák közelebb a fiatalokhoz? Ha például a *Bánk bán*ra gondolok, akkor körbeértünk: megközelíthető az irodalom, a zene és a filmművészet felől is.

A figyelem felkeltését tartom fontosnak: hogy a néző lássa, nem csak szappanopera van a világon.
Hátha a fiatalabb korosztály is kedvet kap a kulturált tévézésre. Az idősebbek már jobban tudnak a tévé előtt szelektálni – én az ifjakat szeretném segíteni. Ha a jövőre gondolunk, akkor csakis a fiatalokhoz kell fordulni.
Én a tévémben is azt követném, amit mindennap hangsúlyozok: engedjük folyni a maga útján a tehetséget, mint a tiszta forrásvizet. Csak arra kell vigyáznunk, hogy célba is érjen!